

Grad Osijek – otok u moru komaraca –

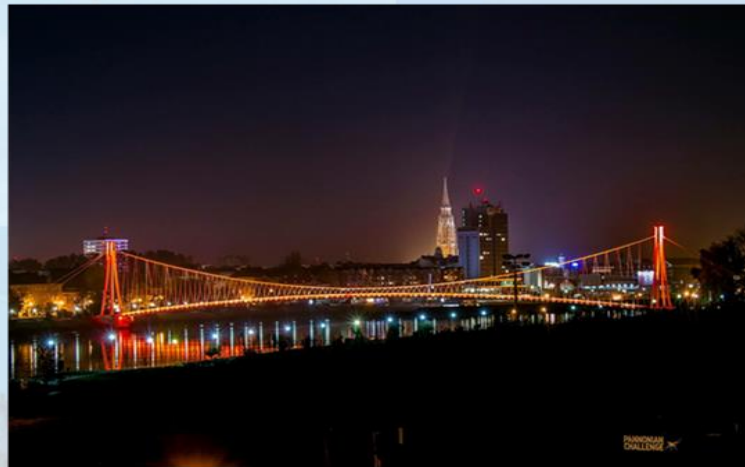
- Trajno rješenje u pravodobnim larvicidnim tretmanima ili izmjeni zakona?**

mr.sc. Romano Kristić

Upravni odjel za socijalnu zaštitu, umirovljenike i zdravstvo Grada Osijeka

Osijek, kolovoz 2020.

Grad Osijek – Grad na Dravi

Grad Osijek – Grad na Dravi

ZAKONODAVNI OKVIR

Problem komaraca prisutan je u svim urbanim i ruralnim sredinama, a posebice onima koji su u neposrednoj blizini rijeka ili poplavnih područja.

Člankom 5. stavkom 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17 i 114/18) propisano je godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Na temelju navedenog programa, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, županije, odnosno Grada Zagreba, donosi općinski načelnik, gradonačelnik, župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo, a njima se utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

Jasna zakonska obaveza svih općina, gradova, županija i RH!!!

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti – propisana je obavezna provedba mjera preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i stručnog nadzora.

Provedba se financira iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba.

ŠTO JE GRAD OSIJEK ODRADIO U PRIPREMI ZA NOVU SEZONU KOMARACA 2020.

- Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu Grada Osijeka za 2020. (Službeni glasnik Grada Osijeka br.16A/19) planiran je iznos 3.100.000,00 kn za kontrolu i suzbijanje komaraca.
- Gradonačelnik Grada Osijeka je 27. siječnja 2020. donio Godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti na području Grada Osijeka za 2020. i Provedbeni plan dezinsekcije i deratizacije kao posebne mjere na području Grada Osijeka za 2020.

Na temelju otvorenog postupka javne nabave usluga kontrole i suzbijanja komaraca Grad Osijek je sklopio s:

- Zajednicom ponuditelja (Vetam d.o.o – nositelj ponude., Asanator d.o.o., Cosmosol d.o.o. i Sanitacija Osijek d.d.) dana 6. svibnja 2019.. Ugovor o pružanju usluga adulticidnog tretmana komaraca sa zemlje (KLASA:406-01/19-01/13, URBROJ: 2158/01-09-00/03-19-23) na rok od 2 godine,
- Zajednicom ponuditelja (Vetam d.o.o – nositelj ponude., Asanator d.o.o., Cosmosol d.o.o. i Sanitacija Osijek d.d.) dana 14. svibnja 2019. Ugovor o pružanju usluga larvicidnog tretmana komaraca sa zemlje (KLASA:406-01/19-01/13, URBROJ: 2158/01-09-00/03-19-24) na rok od 2 godine,
- Vetam d.o.o. dana 18. ožujka 2020. Ugovor o pružanju usluga adulticidnog tretmana komaraca iz zraka (KLASA:406-01/20-01/8, URBROJ: 2158/01-09-00/03-20-12) za 2020. godinu,

U cilju osiguranja monitoringa i stručnog nadzora nad provođenjem usluga tretmana komaraca na području grada Osijeka, Grad Osijek i Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije sklopili su dana 29. travnja 2019. Ugovor o obavljanju monitoringa i stručnog nadzora nad provođenjem usluga tretmana komaraca na području grada Osijeka u 2019. i 2020. (KLASA:501-01/19-01/10, URBROJ: 2158/01-10-00/01-19-9).

Zavod za javno zdravstvo kao ugovorni partner upravlja cijelim sustavom kontrole komaraca na području Grada Osijeka (monitoring, procjena stanja, izdavanje preporuka za tretmane, praćenje izvođača na terenu, kontrola učinkovitosti i stručni nadzor).

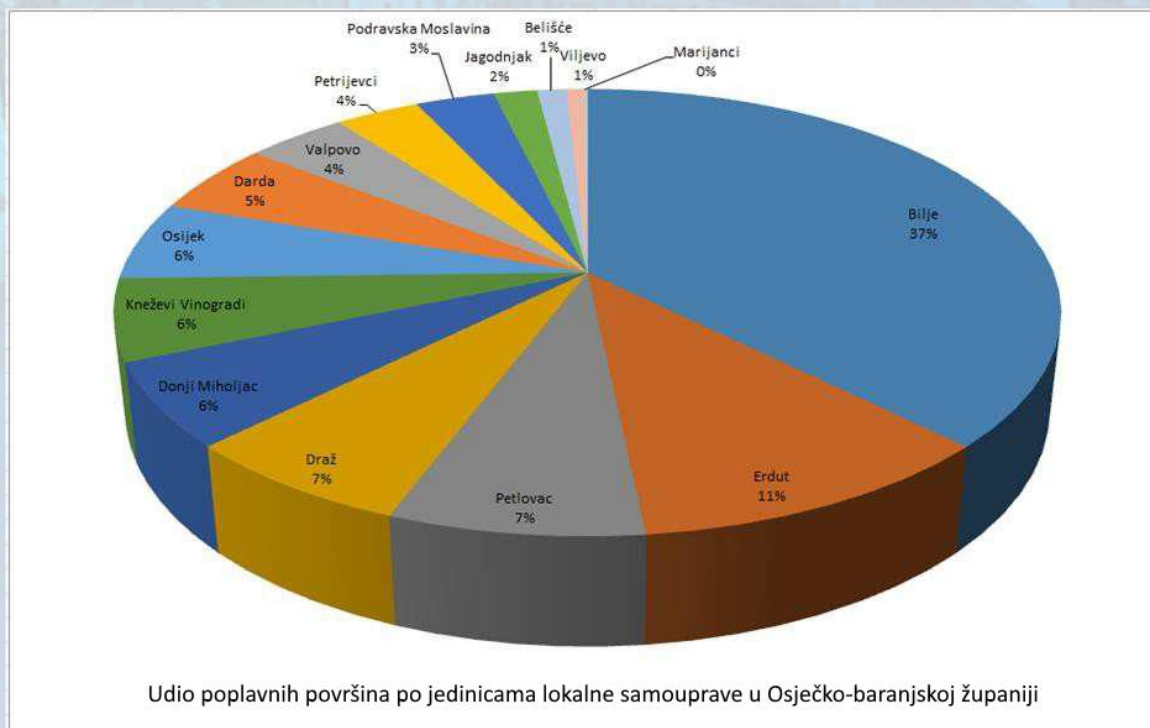
Tijekom 2019. godine Zavod za javno zdravstvo OBŽ izdao je ukupno 52 preporuke za larvicidne i adulticidne tretmane na području Grada Osijeka na ukupnoj površini 34.184,95 ha. Sve preporuke su odrađene osim tri za adulticidne tretmane koje su stornirane zbog loših i nepovoljnih vremenskih uvjeta za provedbu tretmana te je jedna izdana preporuka za larvicidni tretman na području Halaševo odrađena djelomično zbog izrazito nepristupačnog terena.

Ukupni trošak tretmana (larvicidni i adulticidni) u 2019. godini bio je 2.609.816,13 kn za odrađenih 31.050,05 ha od toga 16 larvicidnih tretmana na površini 147,05 ha u vrijednosti 21.689,88 i 36 adulticidnih tretmana sa zemlje na površini 30.903 ha u vrijednosti 2.588.126,25 kn. Trošak usluge monitoringa i stručnog nadzora ZZJZ OBŽ bio je 260.981,61 kn. Zavod za javno zdravstvo OBŽ tijekom 2019. nije izdao Gradu Osijeku niti jednu preporuku za adulticidni tretman iz zraka na području Grada Osijeka. Za kontrolu komaraca na području Grada Osijeka u 2019. ukupno je izdvojeno 2.870.797,74 kn.

Činjenica da je nadležni Zavod za javno zdravstvo OBŽ u 2019. izdao samo 16 preporuka za larvicidne tretmane na području Grada Osijeka na ukupnoj površini 272,95 ha jasno potvrđuje činjenicu da je izvorište komaraca izvan administrativnih granica Grada Osijeka.

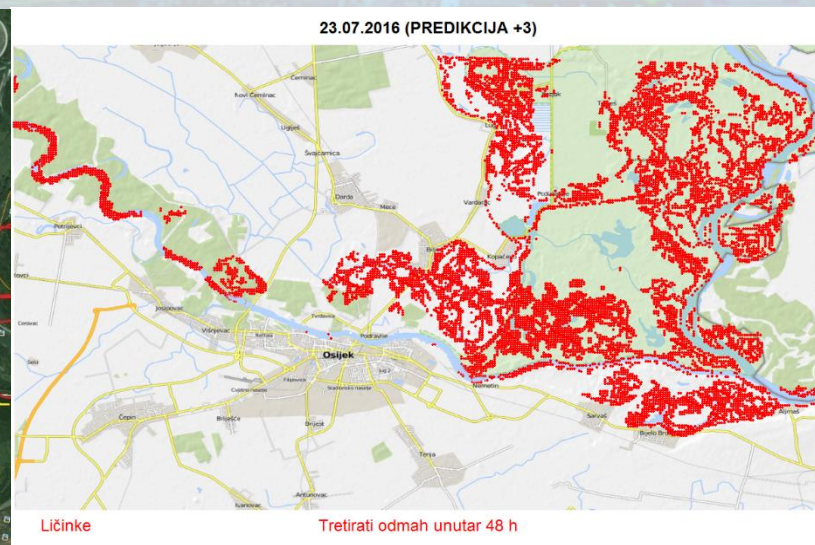
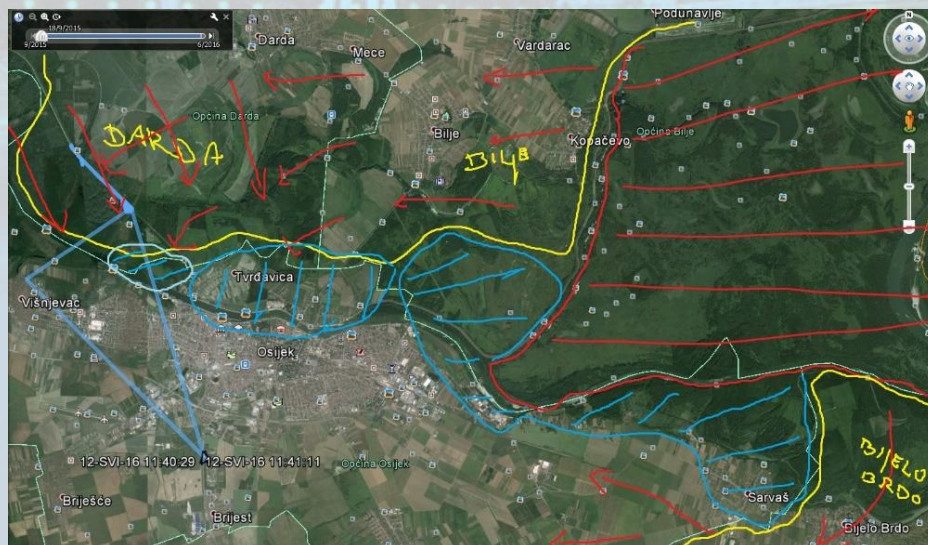

Grad Osijek unutar svojih administrativnih granica zauzima samo 6% ukupnih poplavnih površina na području OBŽ.

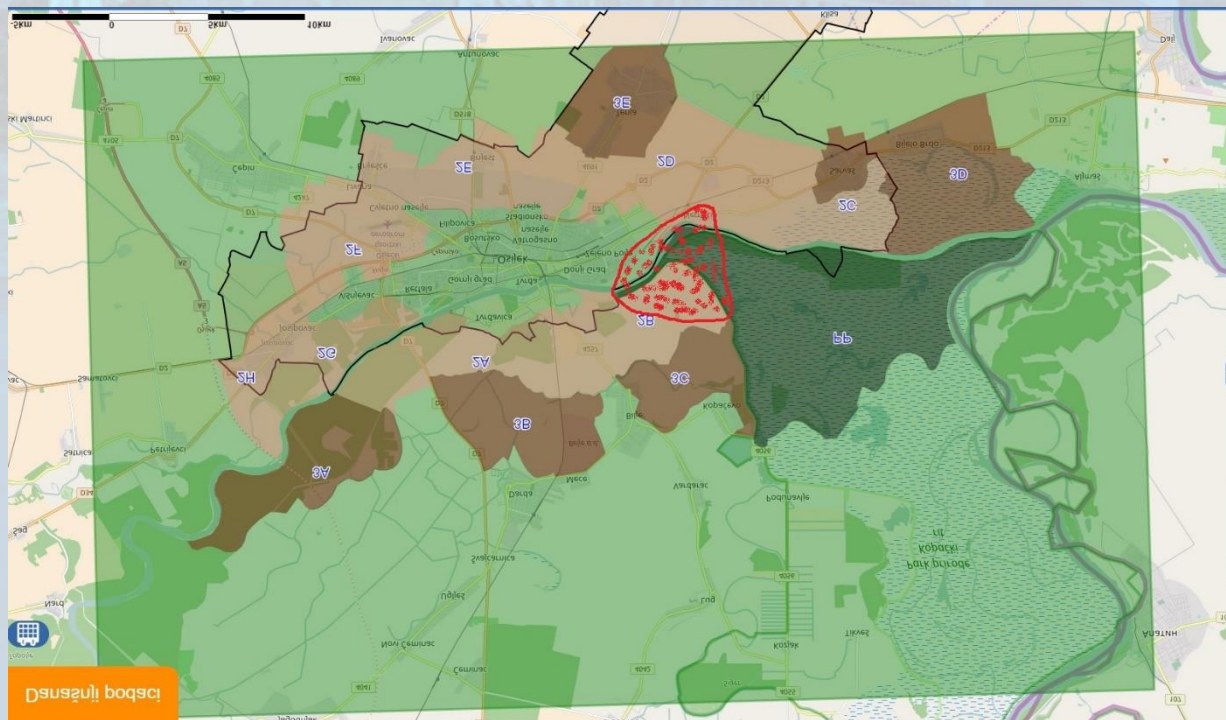

Na području Osječko-baranjske županije godinama se nosimo s problemom najezde komaraca, naročito na poplavnim područjima Županije kao što je primjerice područje Kopačkog rita. Poplavno područje Drave i Dunava na površini od približno 30.000 hektara (izvor: Hrvatske vode) - dizanjem razine voda stvara velike površine koje postaju intenzivna legla komaraca. Primjerice, samo područje Parka prirode Kopački rit, čini 37 % poplavnih područja Osječko-baranjske županije. Bez sustavne i kontinuirane kontrole komaraca na cijelom području Osječko-baranjske županije te larvicidnih tretiranja komaraca u njemu, nema kvalitetnog rješenja suzbijanja komaraca kako u Osijeku, tako ni na osječko-baranjskom prostoru u cjelini.

Jedino zajednička borba protiv komaraca, financiranje iz više izvora i svih proračuna općina, gradova OBŽ i RH uz koordinirano djelovanje i stručno usmjeravanje može osigurati sinergijski učinak i zadovoljavajući rezultat.

Tijekom 2020. godine, zaključno sa danom 19. kolovoza, Zavod za javno zdravstvo OBŽ izdao je ukupno 25 preporuka za larvicidne i adulticidne tretmane na području Grada Osijeka na ukupnoj površini 18.394,50 ha. Sve preporuke su odrađene osim jedne izdane za larvicidni tretman na području Halaševo koja je odrađena djelomično zbog izrazito nepristupačnog terena.

Ukupni trošak tretmana do sada (larvicidni i adulticidni) u 2020. godini bio je 1.914.197,50 kn za odrađenih 18.350,50 ha od toga 7 larvicidnih tretmana na površini 39,50 ha u vrijednosti 5.826,25 i 18 adulticidnih tretmana, 14 sa zemlje na površini 13.141 ha u vrijednosti 1.100.558,75 kn i 4 iz zraka na površini 5.170 ha u vrijednosti 807.812,50 kn. Trošak usluge monitoringa i stručnog nadzora ZZJZ OBŽ bio je 191.419,75 kn. Za kontrolu komaraca na području Grada Osijeka u 2020. ukupno je do sada izdvojeno 2.105.617,25 kn.

Godinama se unutar Osječko-baranjske županije ovom problemu pristupa nekoordinirano, i izgleda da je doista tek lanjska situacija potaknula promjene. U Gradu pozdravljamo inicijativu Županije, odnosno osnivanje Povjerenstva za koordinaciju sustava kontrole komaraca u Osječko-baranjskoj županiji u kojem aktivno sudjelujemo. Napokon su donesene i Strateške smjernice kontrole komaraca u koje polažemo velika očekivanja, osobito glede nadzora gradova i općina te onoga što čine ili ne čine da se riješi ovaj problem. Radi se o jednom kvalitetnom dokumentu s dobrom znanstvenom i stručnom podlogom koji je osnova suzbijanja komaraca na terenu.

ZAKLJUČAK

Na području RH općenito, ali i Osječko-baranjske županije se provode mjere kontrole komaraca ali one nisu dovoljno sustavne i cjelovite posebice na prostornoj domeni jedinica lokalne samouprave koje su smještene uz rijeku Dravu i Dunav. Specifična problematika kontrole komaraca tipičan je primjer u kojem je potrebna suradnja susjednih prostornih jedinica (županija, gradova i općina). Organizirano, cjelovito i sustavno suzbijanje komaraca je jedini način koji dugoročno može donijeti smanjenje populacija komaraca ovog područja.

Ne poduzimanje ništa – nije rješenje!!!

Nema kaznenih odredbi za nepoštivanje Zakona - većina JLS ne usvaja Odlukom gradonačelnika ili načelnika Godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti i Provedbeni plan dezinsekcije, JLS ne osiguravaju sredstva za provedbu programa kontrole komaraca, a oni koji izdvajaju najčešće izdvajaju simbolično do 10 000,00 kn.

Na području OBŽ ima općina i gradova koji svojim primjerom predvode novi smjer, te isto treba isticati i pohvaliti.

Osječko-baranjska županija kao donositelj strateškog dokumenta, novoosnovano Povjerenstvo i buduća Javna ustanova dobar je put ka uspješnijoj, ekološki prihvatljivoj i učinkovitoj borbi protiv komaraca u budućnosti.

Grad Osijek nudi iskustvo i pomoć, te se stavlja na raspolaganje u postizanju zajedničkog cilja – život bez komaraca

Hvala na pozornosti!

mr. sc. Romano Kristić
pročelnik

GRAD OSIJEK
Upravni odjel za socijalnu zaštitu,
umirovljenike i zdravstvo

F. Kuhača 9
31000 Osijek
tel. +385 (0)31 229-104 VPN: 104
mob. +385 (0)99 218 3 705 VPN: 5304
e-mail: romano.kristic@osijek.hr
skype: romano_os
www.osijek.hr